

Les piques de l'infern han d'ésser molt grans, és a dir, fondes i amples. D'aquesta manera tarden més a omplir-se i, per tant, l'oli té més temps de separar-se. La forma millor per a les piques és la d'ampolla, és a dir, fons ample i coll estret, perquè així l'oli que es recull a la superfície forma, encara que sigui en petita quantitat, una capa espessa, fàcilment separable. Però, pràcticament, no és una forma recomanable, perquè és més cara de construir i perquè resulta més difícil la neteja.

El local de conservació, tenint cups subterranis, no presenta particularitats d'importància. En aquest local es fan també les operacions de filtració, envàs, etc.

AUGUST MATONS

L'Escola Superior de Zootècnia

II

Desenrotllament que podria donar l'Escola a la riquesa de Catalunya

No hi ha cap mena de dubte que la indústria animal o explotacions zootècniques de Catalunya es realitza actualment en la manera com es fabricava anys enrera amb els telers de fusta. Els mètodes utilitzats en la producció animal són insuficients. Els antics solien matar els porcs quan tenien cinc anys; el pastor Eumea hostatjant Ulises, sacrificà en honor d'aquest un porc de cinc anys. Les comarques més endarrerides de Catalunya actualment els maten als dos anys. Entre els telers de que disposaven els grecs i els utilitzats abans del vapor existia, certament, un progrés notable, però aquest progrés és més gros comparant aquests últims amb els moderns: la mateixa diferència que hi ha entre obtenir 100 carnisseres de porc en dos anys o obtenir igual pes en vuit o nou mesos. I ço que succeix en l'espècie porcina, passa amb les demés espècies productores de carn. A mitjans del segle passat les vaques i bous no pesaven pas la meitat dels bòvids actuals. I no obstant, encara que els nostres ramaders o fabricants d'animals no teixeixin amb els telers dels grecs, haurem de convenir que teixeixen els animals amb els telers de mà d'abans del vapor.

És inverossímil la pèrdua que representa per l'economia nacional utilitzar el mètode empíric en compte dels mètodes científics en la producció animal. En determinades operacions, les diferències van des d'un interès negatiu a un guany de un cent per cent, segons que es teixeixi o es fabriqui carn usant el mètode empíric o utilitzant els mètodes zootècnics.

Si una de les fonts de riquesa la constitueix el saber produir barat, bé es podria dir que els ramaders catalans no produeixen pas econòmicament. La valor de la producció ramadera no depassa el

capital que la Ramaderia representa. Mentre la indústria cotonera, en la secció de filats, teixits en cru i estampats, el capital esmerçat equivalia (abans de la guerra) a 240 milions de pessetes, la valor total de la producció importava 227 milions; la indústria llanera 100 milions per 82; les indústries químiques 17 per 13; la tapera 35 per 55, la farinera 26 per 40, la pelleria 20 per 22, és a dir, la valor de la producció oscilla al cent per cent de la valor que representa el capital invertit.

Segons càlculs del professor Rossell i Vilà, la valor de la producció ramadera és el 85 per cent del capital. Observi's, però, que una liquidació entre les indústries esmentades i la indústria pecuària el que separaria potser aquesta d'aquelles, fóra un major benefici per la ramadera a causa de la poca quantitat de mà d'obra que necessita en comparació de les demés.

És segur que la indústria pecuària de Catalunya dirigida zootècnicament, la valor de la producció s'aproximaria al 150 per cent del capital i els beneficis nets no anirien gaire lluny d'un 100 per 100. Aquesta hipòtesi ens permet col·locar la indústria animal com una de les més productives, o per ésser equànimes, la de més beneficis.

Però no és aquí tot. El capital ramader en la seva vàlua va lligat amb la forma de producció. A producció empírica, valor petita del capital. Pel contrari: producció zootècnica, valor màxima del bestiar. Els animals tots de les nostres explotacions són susceptibles de quasi doblar la llur valor. Això considerant que el número de caps hagués necessàriament de restar estacionat.

Mes no és així. La població ramadera de Catalunya pot i deu augmentar. La limitació productiva està evidentment supeditada a la capacitat consumidora i a la coacció externa.

La producció animal catalana no abasteix sinó a mitges les necessitats del consum. Per aquest costat, doncs, pot produir el doble. No ha de fer por als catalans la lluita amb els ramaders de fora. Universalment, la producció i consum animal està gairebé anivellada. Tampoc és de témer una mala jugada dels aranzels per part del Govern espanyol, puix la principal riquesa de l'aristocràcia i dels potentats espanyols és la ramadera. No s'ha de témer la competència dels productors espanyols perquè en l'actualitat cada bèstia bovina, que, per exemple, ve de Galícia, entre la pèrdua de pes viu durant el viatge i les despeses del transport, queda gravada amb unes setanta o vuitanta pessetes. De manera, que si els ramaders espanyols tenen les terres més barates i la mà d'obra més econòmica, en canvi han de sofrir els desavantatges d'haver de concórrer a un mercat llunyà.

La contínua repetició de mètodes zootècnics i la millora constant del bestiar conduïria insensiblement la nostra ramaderia a la producció de patrons, és a dir, de reproductors tipus. La indústria d'animals reproductors és de les més lucratives. Som massa positivistes per a sommiar en produir toros de 80,000 pesos, cavalls de 20 i 30 mil duros, marrans de 15 i 20 mil pessetes. Però no fóra res d'estrany vendre als països mediterranis, reproductors pel doble o triple dels prous ordinaris.

La producció animal ofereix a més de les espècies pròpiament ramaderes (espècie cavallina, asnal i llurs híbrids, bovina, llanera, caprina i porcina) altres indústries que és necessari crear-les, ampliar-les o millorar-les.

S'ha de donar una gran empenta a l'avicultura. La gallina ha d'ésser més ponedora; el pollastre que es porta al mercat ben engreixat. Les plomes llargues del gall, de l'ànec i d'altres aus s'han de preparar per a les indústries del guarniment o fantasia; el plumissol de l'oca per a edredons. Els estruços i agrons s'han d'aclimatar i s'han d'explotar industrialment. El gall indi o indiots i el casoar han de devenir animals d'ordinari abastiment com el moltó o la gallina.

La cuca de seda està a Catalunya completament oblidada. Precisa reimplantarla.

Altres tant es pot dir de l'abella. Hi han comarques que per llur flora melíflua podrien subministrar grans quantitats de mel, el qual producte és actualment ben escàs.

Els conills s'han d'explotar a més de productors de carn en vistes a les pells. Hi han pells d'oca i pells de conill que valen tant com la carn que cobreixen.

Els estanys, els llacs i els rius han de contenir en grans quantitats peixos estimats al mercat.

Fora de la ramaderia pròpiament dita, les demés indústries animals no munten un capital gaire gros, mes no per això la suma de molts factors petits deixa d'ésser un total important.

No acaba aquí la significació de l'Escola de Zootècnia en la riquesa nacional. La cria i explotació d'animals constitueix la primera part del programa. La conseqüència d'aquesta és la industrialització dels productes animals dintre els límits no invadits per indústries ja tradicionals.

Està clar que l'Escola de Zootècnia no ensenyarà a adobar les pells, perquè aquesta funció és pròpia de les blanqueries, però sí donarà instruccions sobre la manera com s'han de preparar les pells de conill per a vendre-les a un preu molt més alt que l'actual; naturalment que l'Escola ensenyarà també com deu preparar-se una pell d'oca perquè aquestes pells, ordinàriament, no són objecte de tractament en la indústria blanquera de la nostra terra.

Les indústries de la llet són incipients. No tenim grans mantequeries, ni posseïm cap marca de formatge i són molt poc conegudes les indústries de la caseïna, lactosa i la fabricació d'altres productes de la llet.

Que nosaltres sapiguem, no existeix al món una Escola dedicada a l'ensenyament de les indústries de les carns. És aquesta una indústria que arrelaria fàcilment a Catalunya, per tenir un coixí de tradició i popularitat. Són poques les dones catalanes que saben fabricar mantega, però quasi totes preparen unes botifarres o llonganisses excel·lents. No fóra gens difícil que Catalunya fabriqués per a l'exportació i per a llur colònia estrangera embutits i altres productes de «charcuterie», els més principals d'Europa i Amèrica. I amb això,

totes les demés indústries de les carns: carns en conserva, fetge gras, etcètera.

Veu's aquí la participació de l'Escola de Zootècnia en el foment de la riquesa de Catalunya. L'Escola n'augmentarà el capital, millorarà els animals, reduirà el cost de producció, crearà indústries noves, en desenrotllarà d'altres, perfeccionarà les existents.

Però la riquesa present i futura de la indústria animal, a causa de les malalties de les bèsties, podria sofrir greus contratemps. És aquest un aspecte que l'Escola de Zootècnia no l'ha pas descuidat i que serà tractat en un pròxim article.

M. ROSSELL I VILA

.....

Com són i com haurien d'ésser els nostres pagesos

L'endolciment del viure

Se'ns retrata, i algú que ho ha vist ho confirma, l'home dels països més avançats d'una manera, a primera vista, paradoxal. Que se'ns parli d'aquests països llumeneres de la humanitat, eminentment rics, intensament treballadors, i de seguida es fica en la conversa a l'home que els forma, a l'industrial i comerciant que és el que treballa, el que fa la fama i potència del seu país. I en dir-nos de l'enginyer jove, empresari i director de poderoses indústries, del gerent d'un comerç o d'una indústria, del banquer moltes vegades gairebé imberbe, responsable d'importants cabals, dels homes que per llur situació han d'ésser seriosos, ens els dibuixa com els més perfectes «gentleman». Són homes que, ultra treballar activament durant el dia, poden, després, divertir-se, fent dir a algú que fins són viciosos. No, no és pas així: llur vida pletòrica d'activitat els fa obrar així, sabent que quan assisteixen o donen una festa, no tan solament es diverteixen ells, sinó que de passada fomenten llur actuació en el comerç o la indústria.

Amb el que havem dit en altres articles n'hi ha prou per a deixar ben clar que els nostres pagesos no pequen pas d'aquest mal; ni símptomes n'hi ha.

La moral dels nostres pagesos fa que llur vida estigui guiada per un puritanisme de costums que moltes vegades arriba al ridícul.

Potser no ens expresseu prou bé. No volem que de cap manera s'entengui que defensem l'amolliment de costums, ni tan sols que trobem simpàtic el vici; res d'això. Volem només que el treball ingrati de tot hora sigui amorosit per una mica d'alegria; que aquelles estones passades per la febre d'una feina que es compleix siguin després endolcides per un esplai franc i agradable.